

◆ P o e z i y a

Cavad ZEYNAL

FƏXRİ XIYABANDA DÜŞÜNCƏLƏR

*Əlağa Vahidin dəfnində izdihamdan
qarışıqlıq düşdü. Şair Abbasğa məni
birtəhər qırağa çıxardıb qayıtdı ki,
ayaq altda qalıb ölərik, meyidimizi
burdan çıxardarlar, biabırçılıq olar.*

Burda dillər susur, əl yana düşür,
Burda açan çiçək, gül dərilməyir.
Gələnlə, gedənlə sükut görüşür,
Burda hər adama yer verilməyir.

Göz yaşı sükutla içilir burda,
Çiçəklər solmayır solduğu kimi.
Nazirlər, məmurlar kiçilir burda,
Görünür özünə olduğu kimi.

Nur səpir səhərlər qızıl dan bura,
Bura gələn yollar uzanır gəlir.
Bir kimsə düşməyir havadan bura,
Gələnlər buranı qazanır gəlir.

Burda üzlər doğma, cizgilər tanış,
Əzəl də beləydi, indi də belə.
Buraya gəldinmi - sükutla danış,
Buraya gəldinmi - tamaşa elə.

Burda ürəklərin ən təmiz hissi,
Burda duyğulardan sevgilər yoğur.
Bir həsrət bürüyür burda hər kəsi,
Hər kəsdə bir fərəh, iftixar doğur.

Açılır, tökülür sükutda nələr,
Cərgədə Müşfiqin yeri görünür.
İlahi, gələnlər heykəlləşirlər,
İlahi, gələnlər diri görünür.

Hər qəbir arası aralıq deyil,
Tapdasan, yerisən aralıq olur.
Doğulan hər insan buralıq deyil,
Ancaq bir dahilər buralıq olur.

BABA DAĞ

Bura gələnlərin sayı bilinmir,
Baxırsan, hər tərəf yaylaqdı elə.
Sazaqdan baharı, yayı bilinmir,
Uzanan yolları çaylaqdı elə.

Göz çəkir qayada, daşda bitənlər,
Mürgüyə gedəni oyadır hərə.
Baba hüzuruna gedir gedənlər,
Baba hüzurundan qayıdır hərə.

Burda adamları bir eləyir dərd,
Hamı bir-birinə yanaşır burda.
Burda adamları pır eləyir dərd,
Adamlar Allahla danışır burda.

Hərənin öz dərdi özünə yüklü,
Bir çimir yuxuda min ah görünür.
Hərənin bir cürə boynu bükülü,
Hərənin boynunda günah görünür.

Zirvədə min ilin sirri qalıbdı,
Dərdlilər dərdini ağlar içində.
Bir həsrət bu dağda diri qalıbdı,
Bir dağ baba olub dağlar içində.

SƏNƏ DƏ BİR OĞUL OLMADIM, ATA!

Sənə də bir oğul olmadım, ata,
Nə səni yarıtım, nə də özümü.
Bir kimsə düşməsin mən düşən oda,
Ocaqdan-ocağa yaydım közümü.

Diləyim arzumdan su içmədi heç,
 Elə ildən-ilə qurağa düşdü.
 Günlərim arzuma boy biçmədi heç,
 Qismətim elə hey qırağa düşdü.

İllərlə arzular dalınca qaçdım,
 Çatdığım arzular xəyala döndü.
 Yol çətin... əl yalın... qılınca çapdım,
 Sabahlar gözümdə suala döndü.

Ən böyük uğurum bir-iki misra,
 Qazancım mehriban baxışlar oldu.
 Yoluma yağan qar, düşən sırsıra
 Ömrümə, günümə naxışlar oldu.

İşgəlda qalıbdı indi məzarın,
 Sənsizəm, səhrada bitən kimiyəm.
 Daha ocağıma düşməz güzarın,
 İkiyə bölünmüş Vətən kimiyəm.

Ağlayan qəlbimdi dərdi-sərimə,
 Gör kimlər evində, eşiyyindədi.
 Mənim əvəzimə, mənim yerimə
 Məzarın anamın keşiyyindədi.

Beləcə atıldım qaynar həyata,
 Ocaqdan-ocağa yaydım közümü.
 Sənə də bir oğul olmadım, ata,
 Nə səni yarıtım, nə də özümü.

BÖYÜK FÜZULİYƏ

Doqquzca axçalıq yaşam istədin,
 Doqquzca axçaya yollar ağartdın.
 Urvalı bir səhər, axşam istədin,
 Urvasız qoydular, qəmlərə batdın.

Arzular göyərtədin, qəm-qüssə dərdin,
 Qayğına zərrəcə qalmadılar da.
 Qapılar döyəndə salamlar verdin,
 "Rüşvət deyil deyə almadılar da".

İnama sarıldın, yollarda bitdin,
 Gördün ki, dövrünün sənə kəc baxır.
 Dərdini götürüb dağlara getdin,
 Dedilər bəxtəvər yaylağa çıxır.

...Qapılar dalında qalmışam, baba,
Mən indi bilirəm nələr çəkmisən.
Nadana nə dahi, nə el, nə oba,
Dərdini içində mələr çəkmisən.

Bir kimsə gülməsin bu taleyimə,
Yazılan yazını mən yazmamışam.
Çarıqlar yırtıram əbəs səyimə,
Görünən o goru mən qazmamışam.

Gözündə gümanam hələ obamın,
Çırpınan bir qəlbin həvəsiyəm mən.
Salamı keçməyən dahi babamın -
Böyük Füzulinin nəvəsiyəm mən.

DEYİRLƏR

Ustadına kəm baxanın gözüne
Əzəl-axır pərdə gələr deyirlər.
Ağlıkəmlər baxmaz böyük sözüne,
Ya ulayar, ya da mələr deyirlər.

Ürəklilər odlu-odlu görüşər,
Ürəksizlər qıraq durar, bürüşər.
İgid olan gah atlanır, gah düşər,
Qorxaq olan gündə ölər deyirlər.

Tənbəl olan günə verər kürkünü,
Görkə dönər nə igidin hər günü.
Yaxşı oğul neylər ata mülkünü,
Əfəl olan miras dilər deyirlər.

İldırımlar göy üzünü qamçılar,
Qamçılardan dolan bulud damcılar.
İnadında qərar tutan damcılar
Damcı-damcı daşı dələr deyirlər.

Yalan demə, üz qızardar yalan söz,
Nə gözəldi qırıq könül alan söz.
Qalan sözdü, qalan sözdü, qalan söz,
Qalan şeyi zaman silər deyirlər.

Cavad Zeynal, fikir çəkmə, amandı,
Fikir çəkmək ölümdən də yamandı.
Bundan belən, vallah-billah, gümandı,
Sonrasını Allah bilər deyirlər.

SEVGİ ZARAFATLARI

Çoxunun gözünü yolda qoymuşam,
Çoxunun qulağı səsdədi elə.
Açan bənövşəni kolda qoymuşam,
Lalələr, nərgizlər bəhsdədi elə.

Belə doğulmuşam, belə, neyləyim,
Mizrabım tez gəlir telə, neyləyim.
Yad ola bilmirəm gülə, neyləyim,
Olanım beləcə üzdədi elə.

Bir ani baxışdan od alıram mən,
Od alan kimi də odlanıram mən.
Odlanan kimi də ad oluram mən,
Neyləyim, məhəbbət gözdədi elə.

Əlimi atıram, əlim gül dərir,
Dərdimi, ağlardan ağlara sərir.
Qapıdan qovuram, bacadan girir,
Baxıram, yenə də bizdədi elə.

YAŞIMDAN UTANIRAM

Daha utanıram mən öz yaşımdan,
Yanımda görmürəm bir tay-tuşumu.
Sırsıra sallanıb kirpik-qaşımdan,
Yaman aparıbdı illər huşumu.

Harasa getməyim yadımdan çıxır,
Qırılır xatirəm çürük sap kimi.
Gəncliyim uzaqdan boylanır, baxır,
Yuyur qocalığım xəcalətimi.

Hər sözüm bir cürə gülüş doğurur,
İrişmə, gülüşmə qəpiyə dönür.
Huşumu küləklər elə sovurur,
Xatirəm qaralmış köpüyə dönür.

Heç sözüm qalmayır güləyənlərə,
Bir sözü bəlkə də min yol deyirəm.
Bir dəfə yaxşılıq eləyənlərə
Hər dəfə görəndə sağ ol deyirəm.

Baharda özümdən söhbət yayıram,
Elə bil sıldırım dağdan enirəm.

Payızda günləri bir-bir sayıram,
Hər qışdan çıxanda heyrətlənirəm.

Əllərim titrəyir son yarpaq kimi,
Baxıram, ayrı cür ad gəlir mənə.
Taniya bilmirəm gördüklərimi,
Taniya bilmirəm - yad gəlir mənə.

Ağaran zirvəni mən necə danım,
Sırsıra sallanır kirpik-qaşımndan.
Məni bağışlasın qoy Yaradanım,
Daha utanıram mən öz yaşımndan.

DÖRDLÜKLƏR

***

Çoxu çox görmüşəm, azı sevirəm,
Azı qoruyuram əlimdə elə.
Allaha kim dedi yazı sevirəm,
Caladı ömrümə bir yaz da belə?!

***

Heç də öyünməsin cibi dolanlar,
İnsan yaranışdan yaradır, qurur.
Ayılsın yuxudan qafil olanlar,
İnsandan ucada insanlıq durur.

RÜBAİLƏR

Gecəylə gündüzün barışığı - sirr,
Bu mizan heç kimə bir tutqu vermir.
Göylərdə Günəş də günəşliyiylə
Qüruba enir ki, bu haqqa girmir.

***

Ana şəlləyində ürəkli oldum,
Bacı qollarında biləkli oldum.
Atam ürəyimdə dağ idi, getdi,
Qardaş kürəyində kürəkli oldum.

